

REMISSYTTRANDE

2021-10-12

Infrastrukturdepartementet
Energienheten, Hållbart och innovativt energisystem
Lina Kinning

i.remissvar@regeringskansliet.se
christina.rasmussen@regeringskansliet.se

Remissyttrande över promemorian om förordningen om stöd till regionala elektrifieringspiloter för tunga transporter (dnr I2021/02039)

Näringslivets Transportråd lämnar ett remissyttrande över ovannämnda promemoria enligt nedan. Näringslivets Transportråd är en branschorganisation för transportköpare. Medlemmar är cirka 40 industri- och handelsföretag samt deras branschorganisationer i Sverige. Organisationen huvudmän är Skogsindustrierna, Svensk Handel och Teknikföretagen. Flera medlemsföretag är beställare av vägtransporter.

Näringslivets Transportråd välkomnar initiativet till stöd för regionala elektrifieringspiloter men menar samtidigt att det finns ett par aspekter som promemorian missar.

Stödets omfattning är för begränsad

I förslagets nuvarande utformning ska stöd enbart lämnas till regionala elektrifieringspiloter med *publik* ladd- eller tankinfrastruktur för eldrivna tunga fordon. Enligt bland annat branschorganisationen BIL Sweden kommer de publika laddstationerna dock att stå för ca fem procent av totala laddningsenergin medan semipublika laddstationer, som till exempel logistikcentraler där man kan ladda under lastning och lossning, förväntas stå för ca 15 procent av behovet. Till största delen, det vill säga 80 procent, kommer laddning att ske vid depå.¹ Näringslivets Transportråd menar därför att det även behövs stöd till semipublik laddning och depåladdning samt själva fordonen för att få till regionala piloter av tillräcklig storlek. I förslaget hänvisas till Klimatklivet och klimatpremien vad gäller stöd för övriga typer av laddstationer respektive miljöfordon.

I ett transportköparperspektiv handlar det om att tillhandahålla ladd- och tankinfrastruktur där den möjliggör ett effektivt logistikupplägg snarare än om att få enskilda ladd- och tankstationer på plats. Ladd- och tankinfrastruktur måste därför byggas ut systematiskt och i första hand anpassas till de stråk där näringslivets transporter finns. Näringslivets Transportråd anser att det finns en risk för att det blir svårare att ha ett helhetsperspektiv om regionala projekt ska ansöka om stöd på tre olika håll. Det blir också administrativt krävande och ökar osäkerheten

¹ BIL Sweden, *Färdplan för fossilfri konkurrenskraft – Fordonsindustri – tunga fordon.*

om projektens finansiering. Näringslivets Transportråd menar att det föreslagna upplägget med separata stödsystem riskerar att försena och komplicera de piloter som är en viktig nyckel till att kunna elektrifiera transportsektorn i den takt som är nödvändig för att uppnå klimatmålen.

Överväg höga stödnivåer men se också till att stödet hinner komma marknaden till del

Höga stödnivåer för både fordon och laddinfrastruktur behövs då logistikplanering- och styrning blir mer komplex när fordonens räckvidd och laddning kräver mer tid och större hänsynstagande än traditionell tankning vid pump. Den publika laddinfrastrukturen kommer sannolikt att användas i begränsad utsträckning i början. Dessutom masstillverkas inte fordon i initialskedet. Samtidigt som piloterna givetvis måste ta hänsyn till EU:s statsstödsregler kan höga stödnivåer motiveras av komplexiteten i att skapa de önskade elektrifieringslösningarna, liksom det stora samhällsintresset och riskerna som initialt är förknippade med lösningarna. I promemorian anges att notifieringen tar tid, men exempelvis Tyskland har valt att genomföra en notifiering (State Aid SA.59352 (2020/N)) för att kunna införa en stödnivå som uppgår till 80 procent. Näringslivets Transportråd menar att regeringen bör överväga en hög stödnivå, om det skulle möjliggöra en elektrifiering av transportsektorn i den takt som är nödvändig för att uppnå klimatmålen. Samtidigt är det naturligtvis viktigt att stödet hinner komma marknaden till del.

Möjlighet till stöd för elnätsförstärkning

En stor utmaning är, utöver att bygga ut laddinfrastrukturen i takt med att fordonen sätts på marknaden, att det finns tillräckligt med kapacitet i de lokala elnäten. Det kommer att behövas höga effekter för laddning och elnätsanslutningen bedöms bli en stor del av investeringen för att få igång en laddstation. Det är följaktligen viktigt att även kostnaden för elnätsanslutningen är stödberättigad. Elnätets kapacitet är nyckeln till att kunna säkerställa systemets tillgänglighet och tillförlitlighet. Näringslivets Transportråd välkomnar därför förslaget att elnätsförstärkning kan ingå i stödets omfattning.

För att säkra Sveriges konkurrenskraft i framtiden krävs inte bara stora investeringar i forskning och utveckling, det behövs också möjligheter till snabb kommersialisering av nya produkter, produktlösningar och tjänster. Testbäddar och piloter är en möjlighet att testa och utveckla kunskap och teknik för skalbar tillämpning, vilket i förlängningen har potential att stärka konkurrenskraften. Samtidigt är det viktigt att det finns en långsiktighet i politiska beslut och stabila förutsättningar för att godstransportköpare ska våga investera i nya logistikupplägg och ställa om sina transporter.

NÄRINGSLIVETS TRANSPORTRÅD

Jenny Larsson
Ordförande

Jenni Ranhagen
VD